Teisminio proceso Nr. 2-68-3-13380-2022-0

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 1 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. liepos 24 d. paduotu **ieškovo R. K.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 25 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas R. K. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. balandžio 25 d. sprendimo peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo R. K. ieškinį atsakovei Nacionalinės žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos dėl įpareigojimo atlikti veiksmus. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskystuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

leškovas kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, nustatančias statinio (nekilnojamojo daikto) požymius, pagal kuriuos daiktas priskiriamas statinių (nekilnojamųjų daiktų) kategorijai, taip pat nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos. Ieškovo teigimu, apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, kad garažas nėra nekilnojamasis daiktas, kadangi jis nėra registruotas nekilnojamojo turto registre kaip nekilnojamasis daiktas. Anot ieškovo, būtinus ir tuo pačiu pakankamus požymius, kuriuos atitinkantis daiktas laikytinas statiniu (nekilnojamuoju daiktu), nustato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas ir Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – CK), tačiau nei šie, nei jokie kiti teisės aktai nenustato, kad būtinas požymis daiktą pripažinti statiniu (nekilnojamuoju daiktu) yra daikto įregistravimas Nekilnojamojo turto registre. Ieškovas pažymi, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. birželio 29 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-324/2012 statiniu (nekilnojamuoju daiktu) buvo pripažintas objektas, kuris taip pat nebuvo įregistruotas nekilnojamojo turto registre, tačiau atitiko statinio požymius, nustatytus Statybos įstatyme ir CK. Ieškovo vertinimu, apeliacinės instancijos teismas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo išvada, kad garažas yra nekilnojamasis daiktas, kadangi garažas nėra įregistruotas nekilnojamojo turto registre, netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas – Statybos įstatymo 2 straipsnio 84 dalį, CK 1.98 straipsnio 2 dalį ir 4.2 straipsnio 2 dalį, kurios nenumato, jog statiniu (nekilnojamuoju daiktu) laikomas tik nekilnojamojo turto registre įregistruotas daiktas.

Taip pat ieškovas nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė materiali osios teisės normas, nustatančias laikinojo statinio požymius, taip pat nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos. Ieškovo teigimu, apeliacinės instancijos teismas, pripažinęs garažą laikinuoju statiniu, nevertino, ar garažas atitinka Statybos įstatymo 2 straipsnio 24 dalyje pateiktą vienintelį laikinojo statinio požymį – t. y., ar leidimas statyti garažą buvo išduotas ribotam terminui. Anot ieškovo, apeliacinės instancijos teismas ignoravo faktą, kad leidime statyti garažą joks terminas nebuvo nurodytas, o garažą pripažino laikinuoju statiniu motyvuodamas tik tuo, jog kiti garažai, pastatyti kitų garažų bendrijų eksploatuojamuose garažų masyvuose pagal statybų leidimus, išduotus kitų garažų, bet ne ginčo dalyku esančio garažo, statybai, buvo išduoti ribotam (iš anksto nustatytam) terminui.

Be kita ko, ieškovas nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas peržengė apeliacinio skundo ribas, apie ketinimą peržengti apeliacinio skundo ribas nepranešė dalyvaujantiems byloje asmenims, todėl priėmė siurprizinį sprendimą. Anot ieškovo, apeliacinės instancijos teismas skundžiamą sprendimą grindė aplinkybėmis, kuriomis nesirėmė atsakovė, kurios nėra bylos medžiagos dalis ir kurios nebuvo nagrinėjamos pirmosios instancijos teisme. Ieškovas nurodo, kad civilinėje byloje Nr. e2-221-1080/2023 pareikštu ieškiniu atsakovė nesirėmė ir jo nenurodė kaip savo reikalavimų ar atsikirtimų pagrindo, todėl ieškovas neturėjo galimybės reikšti prieštaravimų, ypač atsižvelgiant į tai, kad vien ieškinio kitoje civilinėje byloje pareiškimas, kai ieškinį pareiškia nagrinėjamoje civilinėje byloje nedalyvaujantis asmuo, kol ta civilinė byla nėra išnagrinėta, negali būti vertinamas kaip prejudicinis faktas ar kitoks įrodymas, kad garažas yra laikinasis statinys ar jog jo naudojimo laikas baigėsi. Taip pat, ieškovo vertinimu, atsakovė nesirėmė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 30-1418/20 "Dėl valstybinės žemės, užstatytos metaliniais garažais, atlaisvinimo", todėl ieškovas negalėjo reikšti atsikirtimų, prieštaravimų ar kitaip pasisakyti dėl šio dokumento ryšio su

nagrinėjama byla ir jo įrodomosios galios. Be to, anot ieškovo, atsakovei nesiremiant jokiais juridinių asmenų registro duomenimis, jis neturėjo galimybės atsikirsti, kad bendrijos įstatuose nurodomas "laikinumas" siejamas tik su laikinu naudojimusi žeme. Taip pat atsakovė jokiame procesiniame dokumente nesirėmė aplinkybe, kuria rėmėsi apeliacinės instancijos teismas, kad byloje nėra duomenų, jog ginčo garažas yra naudojamas pagal tiesioginę paskirtį.

Taip pat ieškovo nuomone, apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK nuostatas, reglamentuojančias įrodinėjimą ir nepagrįstai bei nemotyvuotai atmetė teismo paskirtos ekspertizės išvadas ir kitus ieškovo pateiktus į bylą rašytinius įrodymus jų apskritai nevertindamas ir dėl jų nepasisakydamas. Ieškovo teigimu, apeliacinės instancijos teismas iš viso nevertino ir nepasisakė, kokius statinio (nekilnojamojo daikto) požymius garažas atitinka ir kurių požymių neatitinka. Taip pat, anot ieškovo, apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas garažą laikinu statiniu, nenurodė, kada baigėsi leidimas statyti ir eksploatuoti garažą, kadangi jokių jrodymų, jog garažą buvo leista statyti tik laikinai byloje nėra.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinj skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui R. K. (a. k. duomenys neskelbtini) 110 (vieną šimtą dešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB Swedbank banko 2023 m. liepos 24 d. mokėjimo nurodymu Nr. 223.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Virgilijus Grabinskas

Jūratė Varanauskaitė